# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 13ης Δεκεμβρίου 1991 *

Στην υπόθεση C-69/90,

**Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,** εκπροσωπουμένη από τους Ricardo Gosalbo Bono και Enrico Vesco, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Roberto Hayder, εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

**Ιταλικής Δημοκρατίας,** εκπροσωπουμένης από τον καθηγητή Luigi Ferrari Bravo, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον Ivo M. Braguglia, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Ιταλίας, 5, rue Marie-Adélaïde,

καθής,

η οποία έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας ανακοινώσει τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις με τις οποίες θεωρεί ότι εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις που τις επιβάλλει η οδηγία 87/53/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1986, για την τροποποίηση της οδηγίας 83/643/ΕΟΚ για τη διευκόλυνση των διοικητικών διατυπώσεων και των υλικών ελέγχων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων μεταξύ κρατών μελών (ΕΕ 1987, L 24, σ. 33), ή μη θεσπίζοντας τα αναγκαία για τη συμμόρφωσή της προς την οδηγία μέτρα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία και τη Συνθήκη ΕΟΚ,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους O. Due, Πρόεδρο, Sir Gordon Slynn, R. Joliet, F. A. Schockweiler και P. J. G. Kapteyn, προέδρους τμήματος, G. F. Mancini, K. N. Κακούρη, G. C. Rodríguez Ilgesias και M. Díez de Velasco, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: W. Van Gerven
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 9ης Ιουλίου 1991,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 19ης Σεπτεμβρίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

**Απόφαση**

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 16 Μαρτίου 1990, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε προσφυγή δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας ανακοινώσει τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις με τις οποίες θεωρεί ότι εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις που τις επιβάλλει η οδηγία 87/53/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1986, για την τροποποίηση της οδηγίας 83/643/ΕΟΚ για τη διευκόλυνση των διοικητικών διατυπώσεων και των υλικών ελέγχων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων μεταξύ κρατών μελών (ΕΕ 1987, L 24, σ. 33) ή μη θεσπίζοντας τα αναγκαία για τη συμμόρφωσή της προς την οδηγία μέτρα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία και τη Συνθήκη.

2 Με την οδηγία 87/53 προστέθηκαν δύο παράγραφοι στο άρθρο 2 της οδηγίας 83/643 του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 1983 (ΕΕ L 359, σ. 8), αντικαταστάθηκαν τα

άρθρα 4, 5, 6, 7 και 8 της τελευταίας αυτής οδηγίας και προστέθηκαν σ' αυτήν τα νέα άρθρα 6α, 7α και 8α.

3 Το άρθρο 2 της οδηγίας 87/53 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να θεσπίζουν, μετά από διαβουλεύσεις με την Επιτροπή, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, προκειμένου να συμμορφωθούν με την εν λόγω οδηγία το αργότερο την 1η Ιουλίου 1987, και να ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων που θεσπίζουν για την εφαρμογή της οδηγίας αυτής.

4 Επειδή η Ιταλική Κυβέρνηση δεν απηύθυνε στην Επιτροπή καμία ανακοίνωση σχετικά με τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας 87/53 στο εθνικό δίκαιο, η Επιτροπή κίνησε κατά της Ιταλικής Δημοκρατίας τη διαδικασία του άρθρου 169 της Συνθήκης.

5 Στην έκθεση ακροατηρίου αναπτύσσονται διεξοδικώς η εξέλιξη της διαδικασίας καθώς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

6 Η Ιταλική Κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι δεν μετέφερε στο εθνικό δίκαιο, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, το άρθρο 7α που εισήχθη στην οδηγία 83/643 με την οδηγία 87/53.

7 Επομένως, πρέπει να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς το άρθρο 7α, το οποίο εισήχθη στην οδηγία 83/643 με την οδηγία 87/53, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 87/53.

8 Αντιθέτως, όσον αφορά τις άλλες διατάξεις της οδηγίας 87/53, η Ιταλική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η προσφυγή της Επιτροπής είναι αβάσιμη.

9 Προς στήριξη της απόψεως αυτής, ισχυρίζεται ότι οι διατάξεις αυτές επιβάλλουν μεν στα κράτη μέλη ορισμένο αριθμό υποχρεώσεων, η τήρηση όμως αυτών των υποχρεώσεων δεν συνεπάγεται τη θέσπιση, εντός της εσωτερικής έννομης τάξης, ειδικών μέτρων εφαρμογής. Συγκεκριμένα, κατά την Ιταλική Κυβέρνηση, οι διατάξεις της οδηγίας 87/53, εξαιρέσει αυτής που εισάγει το άρθρο 7α στην οδηγία 83/643, περιορίζονται στην περιγραφή της « υλικής συμπεριφοράς » που οι αρχές των κρατών μελών οφείλουν να ακολουθήσουν προκειμένου να διευκολύνονται οι έλεγχοι και οι διατυπώσεις κατά τη μεταφορά των εμπορευμάτων στο εσωτερικό της Κοινότητας. Όμως, η τήρηση αυτής της συμπεριφοράς δεν θα μπορούσε να ελέγχεται από την Επιτροπή παρά μόνο στο πλαίσιο συγκεκριμένων καταστάσεων.

10 Ο αμυντικός αυτός ισχυρισμός της Ιταλικής Κυβερνήσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτός.

11 Πράγματι, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί αν η θέση σε εφαρμογή της οδηγίας 87/53 απαιτούσε την εκ μέρους της Ιταλικής Κυβερνήσεως θέσπιση ειδικών εθνικών μέτρων για όλες τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας πλην αυτής που εισήγαγε το άρθρο 7α στην οδηγία 83/643, αρκεί να αναγνωριστεί ότι, εν προκειμένω, η Ιταλική Δημοκρατία δεν απηύθυνε στην Επιτροπή την παραμικρή ανακοίνωση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων αυτών της οδηγίας 87/53.

12 Όμως, αυτή η υποχρέωση ανακοινώσεως επιβάλλεται σε όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας 87/53.

13 Το άρθρο αυτό υποχρεώνει τα κράτη μέλη να παράσχουν στην Επιτροπή, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που θέσπισαν προκειμένου να συμμορφωθούν προς την οδηγία 87/53 ή, ενδεχομένως, σχετικά με τις διατάξεις που υφίστανται στην εσωτερική έννομη τάξη τους, οι οποίες διασφαλίζουν ήδη την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας αυτής.

14 Η εν λόγω υποχρέωση ανακοινώσεως συνεπάγεται, επιπλέον, ότι, στην περίπτωση κατά την οποία ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 87/53 δεν χρήζουν της εκ μέρους του θεσπίσεως μέτρων εφαρμογής, το εν λόγω κράτος υποχρεούται να ανακοινώσει τους σχετικούς λόγους στην Επιτροπή πριν από τη λήξη της ταχθείσας προθεσμίας για τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, ώστε να καταστεί δυνατό στο εν λόγω θεσμικό όργανο να γνωστοποιήσει την άποψή του σχετικά.

15 Πράγματι, δυνάμει του άρθρου 5 της Συνθήκης, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο κατάλληλο να εξασφαλίζει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο και να διευκολύνουν την Κοινότητα στην εκτέλεση της αποστολής της. Βάσει αυτού, τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση ειλικρινούς συνεργασίας με την Επιτροπή προκειμένου να καθίσταται δυνατό σ' αυτήν να μεριμνά, σύμφωνα προς το άρθρο 155 της Συνθήκης, για την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

16 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη ανακοινώνοντας στην Επιτροπή κανένα στοιχείο σχετικά με την εφαρμογή των άλλων διατάξεων πλην του άρθρου 7α, που προστέθηκαν στην οδηγία 83/643 με την οδηγία 87/53, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 87/53.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

17 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι η Ιταλική Δημοκρατία ηττήθηκε πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

**1) Η Ιταλική Δημοκρατία,**

**α) μη έχοντας λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς το άρθρο 7α της οδηγίας 83/643/ΕΟΚ της 1ης Δεκεμβρίου 1983, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 87/53/ΕΟΚ, και**

**β) μη έχοντας ανακοινώσει στην Επιτροπή κανένα στοιχείο σχετικά με την εφαρμογή των άλλων διατάξεων που προσετέθησαν στην οδηγία 83/643/ΕΟΚ με την οδηγία 87/53/ΕΟΚ,**

**παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 87/53/ΕΟΚ, της 15ης Δεκεμβρίου 1986, για την τροποποίηση της οδηγίας 83/643/ΕΟΚ για τη διευκόλυνση των διοικητικών διατυπώσεων και των υλικών ελέγχων κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων μεταξύ κρατών μελών.**

**2) Καταδικάζει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

Due Slynn Joliet Schockweiler

Kapteyn Mancini Κακούρης Rodríguez Iglesias Díez de Velasco

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Δεκεμβρίου 1991.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος

O. Due